

HERMAN VICTOROV

**"DIN VIAȚA UNUI OM OARECARE"
(PAGINI DE JURNAL)**

Am avut bucuria să fiu la lansarea acestui volum "Din viața unui om oarecare" (Pagini de jurnal) apărut la Editura Maple Red, Publishing House din Toronto, în 2012, semnat de autorul debutant la 81 de ani, Herman Victorov. Era în ziua de 27 ianuarie 2013, la o întâlnire a publicației *Observatorul* din Toronto cu cititorii săi, când s-a înfățișat înaintea noastră un om a cărei personalitate puternică s-a impus din primul moment prin statura sa monumentală, prin pasul apăsător și sigur, prin vocea bine timbrată, clară, prin gesturi, prin aerul pe care-l degaja. Înalt, doar patru centimetri îi lipsesc din doi metri, cu mișcări care surprindeau prin dinamism pentru anii purtați cu destoinicie, cu părul alb, vâlvorit, cu sprâncene negre, stufoase, cu aerul omului stăpân și sigur pe el, din care nu lipseau semnele de caldă omenie, totul făcea ca prezența sa să fie remarcabilă.

Prima dată am auzit despre Domnia Sa cu mai mulți ani în urmă de la niște prieteni de familie care ne îndemneau să ne mutăm la Windsor, fiindcă "este acolo un român, Herman Victorov, care angajează și sprijină emigranții români pricepuți și harnici ca să lucreze în compania sa producătoare de capsule tari și

moi din gelatină, acele învelișuri în două culori, în interiorul cărora sunt prafurile-medicament din antibiotice". Prietenii aceștia ne vorbeau atunci cu mare entuziasm despre inovațiile acestui inginer, inovații care au schimbat industria echipamentelor medicale, revoluționând industria de profil, proiectând și construind un nou model de mașini producătoare de capsule care au făcut dintr-un emigrant în Canada, în mai puțin de șase ani de la sosire, un multi-milionar cunoscut prin investițiile făcute în toată lumea, inclusiv în România. Cum copiii mei aveau deja servicii bune, nu s-au oprit mai mult la această propunere. În următorii ani informațiile despre succesele avute s-au înmulțit. Am aflat că a vândut și instalat "la cheie" mașini și operațiuni de capsule în 26 de țări care au dus la recunoașterea performanțelor și valorii companiei sale, a deschis noi oportunități de afaceri și a ajuns unul dintre cei mai bogați oameni de afaceri români din Canada. Câteva proiecte au fost semnate chiar în fața primului ministru al Canadei, Jean Chretien. Pe acesta l-a însoțit în România în vizită la Cernavodă. Când avea 76 de ani, a vândut compania, producătorului de capsule Qualicaps, deținut de cel mai mare fond de investiții din lume, Carlyle, în al cărui consiliu de administrație se afla și George Bush senior. Deși s-a hotărât să dedice mai mult timp familiei, a revenit la preocupările sale din tinerețe, îmbunătățiri în procesul de prelucrare a trestiei de zahăr, sprijinit de o echipă pe care el a format-o.

După 1989, a fost unul dintre primii investitori în România, construind câteva fabrici și astfel a creat locuri de muncă. Și astăzi, aceste mașini performante sunt produse doar în două țări din lume: Canada și România. „Dacă vor echipamente trebuie să vină la noi!”

Până la plecarea din țară în 1975, a lucrat aproape 20 de ani în construcția hidrocentralelor electrice de la Bicaz, de pe Valea Bistriței, Argeș, Portile de Fier și Valea Argeșului, pe șantierele de construcții ale hidrocentralelor din România, apoi a emigrat în Israel și trecând prin Grecia, a ajuns în Canada.

Cartea aceasta, pe care atunci o aveam în mână, concepută pe un suport autobiografic, asemenea jurnalelor, urma să îmi aducă noi și interesante aspecte de pe un tărâm pe care nu pot călca mulți oameni. Dar mai mult, din această carte doream să deslușesc printre rânduri câte ceva din resortul interior al unei persoane alcătuite dintr-o plămadă deosebită, aceea a unui om născut pe meleagurile României, prin vene curgându-i sânge de evreu, construit parcă după tipare cocepute de americani, în piept o inimă în care încape dragostea de semeni de pretutindeni, dar rămânând un român adevărat. "*M-am considerat totdeauna român. Acum, la 80 de ani, știu că România este țara sufletului meu. Să ne ajute și binecuvânteze Dumnezeu pe fiecare dintre noi și neamul nostru românesc*", notează autorul.

Cartea a fost ademenitoare de la primele pagini. Am citit întotdeauna cu deosebit interes paginile de jurnal, fiindcă această specie literară aparte a genului memorialistic constituie o adevărată sursă, extrem de prețioasă, pentru cunoașterea unei epoci, a unui climat sau a unei personalități deosebite, cu efecte psihologice foarte puternice asupra cititorului. Abia așteptam ca lectura acestui jurnal să-mi ofere un soi de schimb de experiență, un fel de colaborare, să-mi lumineze mai clar unele unghiuri mai umbrite ale vieții. "Jurnalul este cea mai strânsă formă de colaborare cu viața", spunea filozoful Gabriel Liiceanu, iar cartea autorului Herman Victorov este un strălucit exemplu. Pentru că nu am orgoliul unui critic literar, eu tocmai la aceste aspecte mă voi referi cu precădere în însemnările mele. Consider că nu se cuvine să adaug cuvinte acolo unde faptele vorbesc atât de grăitor. Cele 400 de pagini ale cărții care prezintă concretizarea unui timp deja trăit, o vor face mult mai bine decât oricine. Prefața semnată de doamna Mihaela Victoria Ignat ne oferă și ea o oglindă demnă de apreciere la înălțimea operei prezentate, iar mulțimea altor însemnări sau emisiuni televizate făcute cu multă competență, pot fi găsite cu ușurință pe internet.

Cea mai recentă transmisiune de la TVR International a avut loc pe data de 25 martie

2013 în cadrul emisiunii "Investiții în România, Euroeconomia", realizată de domnii Sorin Burtea și Cristina Leorent, emisiune în care au prezentat activitatea și cartea d-lui Herman Victorov. Amploarea unui asemenea eveniment este subliniată și de prezența unor remarcabile personalități care au subliniat valoarea de excepție a acestui român aflat pe pământ canadian, cu faimă în întreaga lume: consulul general al României la Toronto, doamna Antoanella Marinescu, directorul publicației "Observatorul" din Toronto, domnul Dumitru Puiu Popescu, parohul catedralei "Sfantul Gheorghe" din Windsor, părintele Gheorghe Săndulescu, semnatara prefeței cărții, doamna Mihaela Victoria Ignat și încă alte personalități.

Lectura cărții mi-a oferit secvențe de viață, ca-ntr-un film, legate prin comentariile autorului și reușind să captiveze prin profunzimea și claritatea ideilor. Ajutat și de o memorie prodigioasă, autorul ne oferă o carte în care abundă observațiile judicioase și pertinente, ne invită la meditații și reflecții și în același timp, este un adevărat cod moral. Savoarea acestei cărți crește și datorită credibilității autorului, impunând prin exprimarea liberă a unei subiectivități supravegheate îndeaproape de rigoare, de franchețe nestânjenită, de spontaneitate.

Sunt surprinzătoare deschiderile impuse de temperamentul și viziunea autorului, care pot să declanșeze întrebările: De ce? Unde? Când, Cum? E o provocare adresată fiecăruia dintre noi având ca principal obiectiv împlinirea vieții prin muncă, respectând principiile morale. Aceste cuvinte ar putea suna ca un slogan din timpul "heirupismului" comunist dacă autorul nu ar fi susținut ideea că se poate trăi frumos și cu succes aplicând aceste deziderate. Ne convinge, nu prin cuvinte, ci prin fapte, prezentând o întregă succesiune de tablouri de viață trăită muncind frenetic din zori și până în noapte, îngăduindu-și puține momente de răgaz, lucrând de-a lungul vieții în diferite locuri, ba chiar în diferite țări cu diferite orânduirii sociale și în final, te lasă să tragi concluziile singur. Despre pasiunea pentru muncă ne vorbește și prin copertele cărții

considerate un fel de răspuns al vibrației textului. Coperta 1 – Închiderea Dunării la Porțile de Fier, coperta 4 – Barajul Vidraru. Hidrocentrala de pe Argeș.

Nu de puține ori am reflectat la felul cum autorul a dat nume și sens într-un alt chip în care a evoluat într-o direcție sau alta. M-a surprins măreția necunoscută a frumosului acolo unde nu mă așteptam, munca pe șantierele de construcție, oglindită în ochii mei ca "munca de jos", un fel de "abnegație" pentru o muncă înrobitoare, drept răspuns la lozinca răsunătoare a PCR-ului. Autorul pune altă culoare privită din cu totul alt unghi, cel al nobleței și al devenirii ca om. Având spiritul dreptății, implicarea socială, uneori a mers până în pragul sacrificiului de sine și nu de puține ori s-a împotrivit regimului comunist, dar, din fericire, nu a suferit consecințe: "Nu mă suportau din cauza atitudinii mele, dar mă tolerau, aveau nevoie de mine".

Sunt multe de învățat de la acest un om: curajul și forța de a lupta, de a ține piept încercărilor vieții de tot felul, nedreptăților sociale, ale vieții de emigrant, ale escrocheriilor sau concurenței acerbe din lumea capitalismului. Trezește în cititor dorința să semene acestui chip, așa cum se desprinde dintre rânduri: îndrăzneț, neobosit în muncă, neconformist, priceput, cult, statornic în sentimente, inteligent, demn și modest. I-am admirat cutezanța, o trăsătură exersată ca pilot în tinerețe, care mi-a fulgerat inima la amintirea celui care acum putea să stea lângă mine, dacă această trăsătură, cutezanța, i-ar fi purtat mai mult noroc și nu l-ar fi trimis în ultimul lui zbor ca pilot la vârsta de 29 de ani.

Deși este prima carte pe care o semnează, pentru că tot ce face, face bine, puternica vitalitate a autorului a dat viață acestui conținut dinamic, cu multe valențe în care a făcut ușor de înțeles treptele urcușului spre împlinire. Este o carte a determinării, un discurs cu putere de manifest, cu putere creativă, e un refugiu în care te poți imagina împlinit într-o lume ideală. E o carte a unui învingător care împărtășește cu o modestie cuceritoare ce-l apropie de "oricare om" așa cum se consideră

pe sine însuși. Despre invenția sa de milioane vorbește cu simplitate, ca despre ceva firesc: „A fost o chestie de oportunitate, nu am făcut nimic grozav, am optimizat doar, nu e rocket science. Putea să fie alt inginer acolo căruia să îi vină ideea și o făcea el”. Dar ca să ajungă până la acest moment, drumul a fost anevoios, cu multe dificultăți și greutăți care-l făceau uneori să se întrebe: "Cum dracu am ajuns eu aici?"

Un plus de farmec se datorează acurateții exprimării în mirabila limbă românească, în care cuvintele curg cu o ușurință naturală, parcă se aștern singure pe hârtie. Limbajul e cuceritor prin simplitate și limpezime, lipsit de stereotipii și cu vocabularul controlat de bunul gust. La plăcerea lecturii mai contribuie și modul răspicat cu care autorul spune ce gândește și ușurința cu care stabilește conexiuni între idei, subiecte, personaje. Stăpânind o logică și o viziune coerente, având exercițiul clasificărilor, analizelor, ordonării ideilor, te face să crezi că totul este ușor de înfăptuit, de parcă-ți vine să zici: "ia să încerc și eu".

În timpul lecturii te simți confortabil, fiindcă nu pui nimic la îndoială din tot ce spune, îl crezi pe cuvânt și nu te îndoiești că este un om cu mare valoare morală și spirituală, că e un om cu suflet cald și deschis, un om pe care fiecare din noi am vrea să-l avem în viața noastră.

E o plăcere să desprinzi dintre rânduri arta cu care știe să creeze punți spre sufletele oamenilor. Și-a ascultat salariatul sau partenerii nu numai cu mintea, ci și cu ochii și cu inima, a stat lângă ei punând umărul cu prietenie Având darul iubirii de semeni, simți prezența plină de căldură a unui om puternic pe umărul căruia poți să îți așezi capul.

Pe lângă privirea atentă și măsurată asupra vieții, autorul are timp să-și arunce privirea și asupra florilor, a câmpului cu întinderi de porumb cu știuleții plini de promisiuni, și-aruncă privirea destul de adânc asupra cărților, mângâie cu privirea frumusețile ieșite în cale sau pe cele căutate, mănâncă fără să numere kaloriile, nu se dă în lături nici de la un păhăruț

de coniac sau de la ceșcuța cu cafea, face daruri din prea plinul inimii, sare în ajutorul celor aflați în nevoie, nu-și uită obligațiile sociale, nici pe cele culturale, nici prietenii în compania cărora se simte bine, iar pe cei mai apropiați îi poartă în buzunarul inimii.

Pentru Canada are admirație, dragoste și recunoștință: "Iubesc și Canada, țara libertății mele, țara care mi-a dat oportunitatea să realizez fără restricții, ceea ce mi-am dorit bun să fac." Dar oriunde s-ar afla, gândul și sufletul poartă aureola României.

Complexitatea vieții trăite a îndemnat autorul la însemnările unor fragmente de analiză spectrală a câtorva dimensiuni importante ale existenței omenirii. S-a oprit, nu de puține ori, asupra unor complexe probleme sociale care au răscolit viața oamenilor, multe dintre ele din România.

Din vizitele făcute în mai multe țări, inclusiv România, comentează pertinent despre diferențele de valori materiale sau morale. Îți oferă astfel, reflecție, că multe aspecte sunt repetabile în forme infinite: lupte, întorsături de situații neașteptate, fapte care întorc pe dos orice logică omenească, forme de sclavagism incredibile... Și nu de puține ori, autorul face comparație cu România. Sunt memorabile descrierile unor aspecte cutremurătoare de viață. În Vietnam, la câțiva ani după terminarea războiului, foștii combatanți trăiau într-un mod în care i-au creat halucinații autorului. Aflându-se la un restaurant, Herman a "fost surprins de faptul că cei care stăteau la marginea platformei care dădea în stradă, aruncau oasele de la fripturile pe care le mâncau peste balustradă. Mânat de curiozitate, m-am îndreptat spre marginea terasei unde, îngrozit, am asistat la un scenariu grotesc. Oameni care purtau rămășițele unor haine militare, invalizi de război așteptau sub geamurile restaurantului, aproape bătându-se ca să prindă un os de pe care luau ultimele fărâme de carne". În Bangladesh a fost puternic impresionat de efortul epuizant al tinerilor care cărau ricșe. "Încep la 18 ani sau chiar mai repede și la 24 de ani «sunt arși», îi relatează un localnic. În același timp, sunt și valori care

durează... oamenii de pretutindeni au un cod moral nescris în care politețea, respectul, dorința de a sări în ajutorul celui aflat în nevoie sunt norme care nu pot fi încălcate. Și nici măcar dictatura sau viciile unui sistem politic nu le pot distruge".

Pentru autor, amintirile sunt o iluminare continuă, oameni, fapte și întâmplări, totul este privit cu înțelepciune și înțelegere. Fără să fie didactic, ni se adresează, parcă vrând să împartă cu noi bucuriile și împlinirile lui și parcă ne ia de mână să intrăm în horă cu el și să fim pe același pas. Ne amintește că în spațiul de libertate individuală pe care îl avem, desigur, limitat, putem să luăm o decizie de viață care să ducă la împliniri, numai să vrem.

Închizând cartea, am credința că ceva s-a schimbat, sau măcar s-a mișcat în fiecare cititor. După ce ai terminat de citit, îți vine să iei lectura de la capăt și să urmărești mai atent drumul pe care te-a adus, să deslușești mai limpede cum se construiește calea care duce spre înălțimea succesului. Nu putem să ne desprindem ușor de impresia că sinele nostru a fost cuprins în această posibilă lume a împlinirii marilor vise.

E un privilegiu și o bucurie lectura acestei cărți a zilelor noastre, profund gândită, care respiră autenticitate, redă încrederea în forțele proprii, ne convinge, trăim alături de autor care împărtășește cu noi experiența dulce ori amară a exilului dintr-o țară în care oamenii nu se mai pot regăsi, dar rămâne locul pe care-l numim "acasă" oriunde ne-am afla.

Elena BUICĂ
Toronto, Canada